Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί της εμπορίας νεαρών βλαστών των λαχανικών και πολλαπλασιαστικού υλικού άλλου εκτός σπόρων [1]

(90/C 182/06)

Στις 26 Φεβρουαρίου 1990, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση κανονισμού.

Το τμήμα γεωργίας και αλιείας, στο οποίο έχει ανατεθεί η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 15 Μαΐου 1990 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Strauss.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά τη 277η σύνοδο ολομέλειάς της, συνεδρίαση της 30ής Μαΐου 1990, υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Εισαγωγή

1.1. Οι διαφορετικοί εθνικοί κανόνες περί ελέγχου των προδιαγραφών ποιότητας και υγείας των νεαρών φυτών και του πολλαπλασιασμού υλικού αυτών, συνιστούν φραγμούς για το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

1.2. Με στόχο την εναρμόνιση των κανονισμών προκειμένου για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, η Επιτροπή έκρινε αναγκαίο να επεκτείνει την οδηγία 70/458 που διέπει την εμπορία των σπόρων ώστε να καλυφθούν και τα νεαρά φυτά και το πολλαπλασιαστικό υλικό αυτών, και δημοσίευσε τρεις προτάσεις κανονισμών που θα καλύψουν τα λαχανικά, τα καλλωπιστικά φυτά και τα οπωροφόρα.

1.3. Λόγω στενότητας χρόνου, η Επιτροπή είχε περιορισμένες δυνατότητες να συμβουλευθεί προηγουμένως τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Ενδέχεται λοιπόν να μην έχει πλήρη ενημέρωση σε ό,τι αφορά τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στις νομοθεσίες των διαφόρων κρατών μελών και να κατήρτισε απλώς ένα πλαίσιο εργασίας για τα κράτη μέλη, ενώ πολλές από τις λεπτομέρειες μένει ακόμη να προσδιορισθούν.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Η πρόταση της Επιτροπής αποτελεί τμήμα μιας ευρύτερης στρατηγικής για την υγεία των φυτών και πρέπει να θεωρείται στα πλαίσια άλλων προτάσεων, και μάλιστα των προτάσεων COM(88) 170 τελικό, COM(89) 646 τελικό και COM(89) 647 τελικό, περί τροποποίησης της οδηγίας 77/93/ΕΟΚ που αφορά την υγεία των φυτών. Αυτά τα μέτρα εναρμόνισης παρέχουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα πρέπει να λειτουργήσει η υπό εξέταση πρόταση της Επιτροπής COM(89) 640 τελικό. Τα όποια νέα μέτρα θα πρέπει να υιοθετηθούν πριν τεθεί σε ισχύ ο κανονισμός περί εμπορίας. Θα εξασφαλισθεί έτσι η συνέχεια στον έλεγχο των φυτοϋγειονομικών προδιαγραφών και η επάρκεια των προσφερόμενων μέσων προστασίας ώστε να μπορεί να αναληφθεί μονομερής δράση.

2.2. Η ΟΚΕ συμφωνεί ότι είναι αναγκαία η καθιέρωση κοινοτικής νομοθεσίας για την εναρμόνιση των ποιοτικών και φυτοϋγειονομικών προδιαγραφών που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς.

2.3. Η ΟΚΕ εκφράζει ωστόσο την ανησυχία ότι η νομοθεσία ενδέχεται να περιορίσει την υπάρχουσα στον τομέα ευελιξία, η οποία και είναι επιθυμητή από τους καταναλωτές που έχουν διαφορετικές απαιτήσεις ως προς τις ποιοτικές προδιαγραφές και που είναι σήμερα ικανοποιημένοι με την αυτορρυθμιζόμενη ισορροπία που υπάρχει μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Επιπλέον, θα πρέπει να διατεθούν επαρκείς κοινοτικοί πόροι για τη διενέργεια επαρκών ελέγχων ώστε να εξασφαλισθεί η υποχρεωτική και ορθή εφαρμογή του κανονισμού σε ολόκληρη την Κοινότητα.

2.4. Για να υιοθετηθεί η πρόταση, θα χρειασεί να γίνουν σημαντικές διευκρινίσεις σχετικά με ορισμένα σημεία. Στην πρόταση, μεγάλο μέρος της διαχείρισης των προτεινόμενων μέτρων αφήνεται στην αρμοδιότητα της μόνιμης μεικτής επιτροπής χωρίς να ζητείται η έγκριση του Συμβουλίου. Είναι δύσκολο να δοθεί ακριβής και εποικοδομητική γνώμη για μια πρόταση η οποία εναποθέτει την τελική μορφή του κανονισμού σε αρμόδιους οι οποίοι δεν θα παραπέμψουν το θέμα στο Συμβούλιο και στα άλλα κοινοτικά όργανα.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. *Πεδίο εφαρμογής του κανονισμού*

3.1.1. Ο κανονισμός θα πρέπει να ισχύει επίσης και για το πολλαπλασιαστικό υλικό που προορίζεται για εξαγωγή. Η παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 2 μπορεί να οδηγήσει σε μια κατάσταση κατά την οποία να τίθεται σε κυκλοφία μέσα στην Κοινότητα υλικό χαμηλότερης ποιότητας και υγειονομικών προδιαγραφών και το οποίο μπορεί να γίνει αιτία μετάδοσης ασθενειών σε άλλα φυτά.

3.1.2. Ο πίνακας του άρθρου 3 παράγραφος (α) περίπτωση (I) δεν είναι εξαντλητικός, αφού δεν περιλαμβάνει, για παράδειγμα, τα κρεμμύδια και τα

[1] ΕΕ αριθ. C 46 της 27. 2. 1990, σ. 4.

κινέζικα λάχανα. Θα πρέπει να περιληφθούν όλα τα είδη λαχανικών εκτός εκείνων που έχουν καταταχθεί σε «αρνητικό» πίνακα.

3.2. *Υποχρεώσεις των προμηθευτών*

3.2.1. Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται με βάση το άρθρο 4 και το παράρτημα I, θα δημιουργήσουν επιπλέον δαπάνες για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κυρίως, πολλές από τις οποίες δεν διαθέτουν τα αναγκαία μέσα για την τήρηση αρχείου. Η ΟΚΕ ζητάει από την Επιτροπή να εξετάσει κατά πόσον οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών και εμπόρων πρέπει να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο προκειμένου για τη μείωση των διοικητικής φύσεως δαπανών που καταβάλλονται από τους καλλιεργητές.

3.2.2. Η παρέκκλιση για την οποία γίνεται λόγος στο παράρτημα I, σημείο 4, τρίτη περίπτωση πρέπει να διευκρινισθεί. Η ΟΚΕ δεν πιστεύει ότι θα πρέπει να επιτρέπεται παρέκκλιση στην ίδια ή σε γειτονική περιφέρεια γιατί κάτι τέτοιο είναι ανεφάρμοστο. Συμφωνεί, ωστόσο, ότι μια παρέκκλιση θα πρέπει να ισχύει για πολύ μικρής κλίμακας πωλήσεις, αρκεί αυτό να μην ακυρώνει τις προθέσεις του νομοθέτη.

3.3. *Πόροι επιθεώρησης*

3.3.1. Οι επιθεωρήσεις που απαιτούνται για την υποχρεωτική εφαρμογή του κανονισμού θα επιβαρύνουν επιπλέον τους ήδη περιορισμένους σχετικούς πόρους. Για να διασφαλισθεί ότι οι προμηθευτές ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του παραρτήματος I, θα χρειασθούν έκτακτοι κοινοτικοί πόροι, κυρίως δε αν πρόκειται για την ομοιόμορφη εφαρμογή του κανονισμού σε ολόκληρη την Κοινότητα.

3.3.2. Ομοίως, οι πόροι επιθεώρησης θα πρέπει να αυξηθούν κατά πολύ προκειμένου για την πλήρωση των όρων για τους οποίους γίνεται λόγος στο παράρτημα II, μέρη (Α) και (Β).

3.4. *Ρυθμίσεις εμπορίας*

3.4.1. Λαμβάνοντας υπόψη τον ορισμό της παρτίδας (άρθρο 3 παράγραφος (γ) περίπτωση (I) ως φυτών προερχόμενων από την ίδια παρτίδα σπόρων που εσπάρησαν ταυτοχρόνως στο ίδιο περιβάλλον και αναπτύχθηκαν κάτω από τις ίδιες συνθήκες, η απαίτηση για ομοιογένεια (άρθρο 7), έτσι όπως έχει, είναι υπερβολικά αυστηρή. Για παράδειγμα, κάποια ένδειξη θα πρέπει να δίδεται σχετικά με τα αποδεκτά εκατοστιαία ποσοστά.

3.4.2. Η απαίτηση για ομοιογένεια θα περιορίσει την υπάρχουσα στον τομέα ευελιξία. Οι πελάτες έχουν πολύ διαφορετικές απαιτήσεις σε ό,τι αφορά το μέγεθος και το σφρίγος φυτών τα οποία αναπτύχθηκαν σε μία παρτίδα. Ο σημερινός χαρακτήρας του τομέα που βασίζεται στη ζήτηση, ανταποκρίνεται καλύτερα στις απαιτήσεις των μεμονωμένων καλλιεργητών. Αυτό δεν θα πρέπει να τεθεί σε κίνδυνο με την καθιέρωση υπέρμετρης νομοθεσίας. Κατά συνέπεια, η ομοιογένεια θα πρέπει να ισχύει προκειμένου για την καθαρότητα μιας ποικιλίας και όχι για άλλα ποιοτικά κριτήρια.

3.4.3. Με την απαίτηση για επίσημο υγειονομικό πιστοποιητικό (άρθρο 8), επαναλαμβάνεται η απαίτηση για διαβατήριο των φυτών (COM(89) 646 τελικό). Η σχετική τεκμηρίωση θα πρέπει να εναρμονισθεί ώστε να απαιτείται ένα μόνο έγγραφο.

3.4.4. Το ζήτημα της σχετικής τεκμηρίωσης θα απαιτήσει επιπλέον ανθρώπινο δυναμικό· εάν δε η Επιτροπή θελήσει να αναθέσει την έκδοση επίσημων πιστοποιητικών σε ειδικευμένους υπαλλήλους, θα χρειασθεί να διατεθούν πόροι για την εκπαίδευσή τους και για τις άλλες σχετικές με το έργο τους δαπάνες.

3.5. *Προσωρινές δυσχέρειες.*

3.5.1. Το άρθρο 14 προβλέπει την υιοθέτηση λιγότερο αυστηρών μέτρων σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ανακύπτουν προσωρινές δυσχέρειες στην προμήθεια υλικού. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να επικαλούνται την εν λόγω διάταξη προκειμένου να αποποιούνται των ευθυνών τους οι οποίες απορρέουν από τον προτεινόμενο κανονισμό.

3.5.2. Οι περιορισμοί εμπορίας που επιβάλλονται από το άρθρο 11 μπορούν από μόνοι τους να αποτελέσουν προσωρινή δυσχέρεια για την προμήθεια υλικού και να γίνουν έτσι αιτία επίκλησης του άρθρου 14. Χρειάζονται λοιπόν σχετικές διευκρινίσεις. Στο άρθρο 11 παράγραφος 2, θα πρέπει να προστεθεί η έκφραση «χωρίς παρεκκλίσεις».

3.6. *Αυτηρότερες απαιτήσεις*

3.6.1. Σύμφωνα με το άρθρο 12, ένα κράτος μέλος μπορεί να επιβάλλει αυστηρότερες ποιοτικές και υγειονομικές προδιαγραφές και να διεξάγει τους αναγκαίους ελέγχους. Η ΟΚΕ δεν είναι αντίθετη στο μονομερή καθορισμό προδιαγραφών, αρκεί να υπάρχουν εγγυήσεις της Επιτροπής ότι αυτό δεν συνδέεται με κρατικές ενισχύσεις.

Βρυξέλλες, 30 Μαΐου 1990.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alberto MASPRONE